

สรุปการประชุมเชิงปฏิบัติการ : การเพิ่มคุณค่าให้กับข้อมูลแบบเปิดภาครัฐ
ด้วยระบบ Open Data Service Platform
วันอังคารที่ 13 มีนาคม 2561 เวลา 9.00-16.00 น.
ห้องประชุม CC - 404 อาคาร 14 (ศูนย์ประชุม CC) อุทยานวิทยาศาสตร์ประเทศไทย

เนื้อหาโดยย่อ

ที่มา

แนวคิดของการเปิดเผยข้อมูลโดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลหน่วยงานภาครัฐ (Open Government Data) ได้เกิดขึ้นในหลายประเทศทั่วโลก ประโยชน์ของการเปิดเผยข้อมูลที่สำคัญ ได้แก่ ความโปร่งใส การสร้างมูลค่าทางสังคมและเศรษฐกิจ และการสร้างความมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน อย่างไรก็ตามสิ่งที่ควรส่งเสริมควบคู่ไปกับการเปิดเผยข้อมูล คือ แนวทางการจัดเตรียมชุดข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ทั้งในด้านการวิเคราะห์ข้อมูล (data analysis) หรือการนำไปพัฒนาโปรแกรมประยุกต์ (application development)

ประเด็นที่ได้

ประเทศไทยขับเคลื่อนสู่ยุค Thailand 4.0 ซึ่งเป็นยุคที่เน้นการสร้างนวัตกรรมด้วยเทคโนโลยี จึงมีการวางโครงสร้างพื้นฐานเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตและข้อมูลต่างๆ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อประชาชน รัฐบาลตั้งเป้าหมายเพื่อเปลี่ยนผ่านไปสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล เพื่อที่จะบูรณาการหรือเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ เข้าด้วยกันจนประชาชนสามารถใช้อ้างอิงข้อมูลร่วมกันได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

การเปิดเผยข้อมูลภาครัฐเป็นเรื่องที่ประเทศต่างๆ ให้ความสำคัญมากเพราะจะเป็นการสร้าง ความโปร่งใส และสร้างความไว้วางใจให้กับประชาชนด้วย สำหรับประเทศไทย หน่วยงานภาครัฐจึงต้องมีการเปิดเผยชุดข้อมูลตามภารกิจของหน่วยงาน ซึ่งนอกจากจะเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว จะเน้นสร้างความโปร่งใสเช่นเดียวกับประเทศอื่นๆ ข้อมูลที่เปิดเผย (Open Data) มีโอกาสที่เอกชนจะเข้ามามีส่วนร่วมในการคิดค้นนวัตกรรมบริการใหม่ หรือมีแนวโน้มที่จะสร้างโอกาสทางธุรกิจใหม่ได้อีก ตัวอย่างของชุดข้อมูลภาครัฐที่มีคุณค่าสูง (high-valued dataset) ประกอบด้วย สภาพภูมิอากาศ การจราจรและขนส่ง สิ่งแวดล้อม สถานพยาบาล อาหารปลอดภัย และการใช้จ่ายภาครัฐ

ประเภทของข้อมูลแบ่งได้เป็น 3 กลุ่มหลัก คือกลุ่ม Sensitive จะเป็นชุดข้อมูลที่ไม่สามารถเปิดเผยได้ ข้อมูลที่แชร์ระหว่างส่วนงานภายในหน่วยงานเท่านั้น กลุ่ม Confidential จะเป็นข้อมูลที่สามารถใช้งานร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ และเป็นข้อมูลที่เปิดเผยได้เมื่อมีการยินยอมจะเจ้าของข้อมูล และกลุ่ม Public ซึ่งก็จะ เป็นชุดข้อมูลสาธารณะที่เปิดให้ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ โดยคุณสมบัติที่สำคัญของข้อมูลแบบเปิด ควรอยู่ในรูปแบบ 1.Open License คือ สามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ได้โดยไม่ต้องขออนุญาตเจ้าของข้อมูล 2.Machine-readable Data คือ ข้อมูลอยู่ในรูปแบบที่เครื่องคอมพิวเตอร์นำไปประมวลผลได้ง่าย อยู่ในแบบที่นำไปใช้ซ้ำได้ง่าย ซึ่ง

การเปิดเผยข้อมูลจะมีการแบ่งได้เป็น 5 ระดับ โดยข้อมูลในรูปแบบ PDF,DOC,TXT,TIFF จะอยู่ในระดับการเปิดเผย Level 1 รูปแบบ XLS อยู่ในระดับการเปิดเผย Level 2 รูปแบบ CSV, ODS, XML, JSON, KML, SHP, KMZ อยู่ในระดับเปิดเผย level 3 รูปแบบ RDF (URIs) อยู่ในระดับการเปิดเผย level 4 และรูปแบบ RDF (Linked Data) อยู่ในระดับเปิดเผย level 5

การกำหนดรูปแบบของข้อมูลแบบเปิดจึงเป็นประโยชน์ต่อการนำข้อมูลไปสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ๆ ซึ่งปัจจุบันข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐที่เปิดเผยไว้ที่เว็บไซต์ data.go.th มีอยู่ 910 ชุดข้อมูล และจากการจัดทำดัชนีด้าน Open Data Index ของ Open Knowledge Foundation พบว่า ดัชนี Open Data ที่ไทยเปิดได้ 100% คือข้อมูลการจดทะเบียนบริษัท

NECTEC ได้พัฒนา Open Data Service Platform โดยเป็นระบบสร้าง API จากชุดข้อมูลเปิดภาครัฐที่หน่วยงานเปิดเผยข้อมูลสามารถสร้าง API ได้เองจากไฟล์ชุดข้อมูลเปิดที่มีอยู่โดยไม่ต้องเขียนโปรแกรม ซึ่งก็เป็นจุดเด่นของระบบที่เนคเทคพัฒนาขึ้นมาเพื่อช่วยสร้างคุณค่าเพิ่มให้กับข้อมูลเปิดภาครัฐ โดยที่ภาครัฐสามารถสร้างบริการเข้าถึงข้อมูล เช่น API จำนวนมาก โดยไม่ต้องลงทุนสูง (High volume of data services with lower cost) นอกจากนี้ นักพัฒนาสามารถนำข้อมูลเปิดภาครัฐไปพัฒนาโปรแกรมประยุกต์ได้สะดวกยิ่งขึ้นผ่าน API และผู้ใช้สามารถสืบค้นข้อมูลและสร้างรายงานจากไฟล์ชุดข้อมูลโดยไม่ต้องใช้โปรแกรมภายนอก ซึ่งก็นับเป็นจุดเด่นของระบบนี้ที่ช่วยเพิ่มโอกาสและช่องทางการเข้าถึงข้อมูลเปิดภาครัฐสำหรับประชาชน ผ่าน Social Media และ App ต่างๆ ที่เรียกใช้ข้อมูลผ่าน API

ภาพบรรยากาศในงาน

